

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1990-1991

1er JUILLET 1991

**Projet de loi modifiant
la nouvelle loi communale**

EXPOSE DES MOTIFS

Le 4 juin 1990 le Gouvernement a décidé que le Ministre de l'Intérieur organiserait des conférences table ronde avec les bourgmestres et avec les chefs de corps de la police communale afin de discuter des mesures et des propositions visant le renforcement de la fonction de police locale. Le présent projet, qui contient un certain nombre de mesures évoquées lors des conférences tables ronde, a comme objectif de modifier certaines dispositions du Titre IV de la nouvelle loi communale et d'y insérer quelques nouvelles dispositions afin d'améliorer le fonctionnement de la police communale. Chaque mesure vise à renforcer l'efficacité et le professionnalisme de la police communale.

A la suite de l'observation préalable du Conseil d'Etat, les articles 3 et 5 du projet ont encore été négociés avec les syndicats représentatifs. Les syndicats ont donné leur accord à ces articles.

Le Conseil d'Etat dit dans son avis que, étant donné que le projet de loi traite également de l'exercice de la police judiciaire, le Ministre de la Justice doit être associé à la proposition et doit contresigner le projet. Ceci est étonnant, puisqu'il s'agit d'une modification de la loi du 9 février 1986 sur la police communale, qui comprenait plusieurs dispositions relatives aux missions de police judiciaire et qui avait été signé et dont le projet avait été présenté par le Ministre de l'Inté-

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1990-1991

1 JULI 1991

**Ontwerp van wet tot wijziging van
de nieuwe gemeentewet**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Op 4 juni 1990 besliste de Regering dat de Minister van Binnenlandse Zaken ronde-tafelconferenties zou organiseren met de burgemeesters en met de korpschefs van de gemeentepolitie om maatregelen en voorstellen te bespreken voor het versterken van de lokale politiefunctie. Dit ontwerp dat een aantal maatregelen bevat die tijdens de ronde-tafelconferenties werden naar voor gebracht, heeft als doel in Titel IV van de nieuwe gemeentewet een aantal bepalingen te wijzigen en in te voegen teneinde de werking van de gemeentepolitie te verbeteren. Elk van de maatregelen strekt er toe de efficiëntie en het professionnalisme bij de gemeentepolitie te versterken.

Gevolg gevend aan de voorafgaandelijke opmerking van de Raad van State werden de artikelen 3 en 5 alsnog met de representatieve vakbonden onderhandeld. De vakbonden hebben hun akkoord betuigd met deze artikelen.

De Raad van State zegt in haar advies dat, vermits het wetsontwerp ook handelt over de uitoefening van de gerechtelijke politie, de Minister van Justitie mee het ontwerp moet ondertekenen en voordragen. Dit wekt verbazing op, omdat het hier gaat over een wijziging van de wet van 9 februari 1986 op de gemeentepolitie, waarin verscheidene bepalingen met betrekking tot de opdrachten van gerechtelijke politie waren opgenomen en waarvan het ontwerp door de

rieur seul. Il est dès lors logique que le Ministre de l'Intérieur présente ce projet modifiant la nouvelle loi communale.

Commentaire des articles

Article 1er

L'article 172, second alinéa, de la nouvelle loi communale charge le chef du corps de la direction, de l'organisation et de la répartition des tâches du corps de police communale, sous l'autorité du bourgmestre. Ceci concerne l'ensemble des tâches de la police communale et cette disposition n'a dès lors pas sa place dans la section « missions de police administrative ». Il est proposé de reprendre la même disposition dans un nouvel article 171*bis*, dans le chapitre « Dispositions générales ».

Le bourgmestre assume donc la responsabilité finale de la bonne gestion du corps de police dans son ensemble. Dans cette perspective, il doit être tenu au courant de toute initiative susceptible d'avoir des conséquences sur l'organisation et sur le budget de la police.

Dans son avis, le Conseil d'Etat ne fait pas la distinction entre l'autorité fonctionnelle, d'une part le bourgmestre en ce qui concerne les missions de police administrative et d'autre part les autorités judiciaires en ce qui concerne les missions de police judiciaire, et l'autorité organique, qui est responsable pour la bonne gestion du corps de police. Il va de soi que le chef de corps relève de l'autorité des autorités judiciaires pour l'exécution des missions de police judiciaire.

La direction, l'organisation et la répartition des tâches de n'importe quel corps de police porte néanmoins inévitablement sur l'entière des missions. La direction, l'organisation et la répartition des tâches visent à assurer qu'aussi bien les missions de police administrative que celles de police judiciaire puissent être exécutées de la meilleure façon. Le chef de corps est chargé de la direction, de l'organisation et de la répartition des tâches du corps de police: ceci porte sur l'entière des missions de la police. Cette disposition a donc sa place dans le chapitre intitulé « Dispositions générales ».

La responsabilité finale de la direction, de l'organisation et de la répartition des tâches, en d'autres mots de la bonne gestion du corps de police, ne peut évidemment résider dans les mains d'un fonctionnaire, mais doit dans une démocratie être assumée par une autorité. Cette autorité n'est certainement pas dans tout les cas la même instance qui exerce l'autorité fonctionnelle vis-à-vis du corps de police. Rappelons que la gendarmerie relevait pour son organisation et

Minister van Binnenlandse Zaken alleen was onderkend en voorgedragen. Het is dus ook logisch dat de Minister van Binnenlandse Zaken dit ontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet voordraagt.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 172, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet belast de korpschef met de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken van het gemeentelijk politiekorps, onder het gezag van de burgemeester. Dit heeft betrekking op het geheel van de taken van de gemeentepolitie en deze bepaling hoort dus niet thuis onder de afdeling « opdrachten van administratieve politie ». Voorgesteld wordt dezelfde bepaling te herkennen in een nieuw artikel 171*bis*, in het hoofdstuk « Algemene bepalingen ».

De burgemeester draagt dus de eindverantwoordelijkheid voor het goede beheer van het politiekorps in zijn geheel. Derhalve moet hij op de hoogte worden gehouden van alle initiatieven die gevolgen kunnen hebben voor de organisatie en de begroting van de politie.

De Raad van State maakt in zijn advies geen onderscheid tussen de functionele overheid, enerzijds de burgemeester wat de opdrachten van bestuurlijke politie betreft en anderzijds de gerechtelijke overheden wat de opdrachten van gerechtelijke politie betreft, en de organieke overheid, die de verantwoordelijke is voor het goed beheer van het politiekorps. Het spreekt voor zich dat wat de uitvoering van de opdrachten van gerechtelijke politie betreft, de korpschef onder het gezag van de gerechtelijke overheden ressorteert.

De leiding, de organisatie en de verdeling van de taken van eender welk politiekorps heeft evenwel onvermijdelijk betrekking op het geheel van de opdrachten. De leiding, de organisatie en de verdeling van de taken hebben tot doel te verzekeren dat zowel de opdrachten van bestuurlijke als van gerechtelijke politie op een zo goed mogelijke wijze kunnen worden uitgevoerd. De korpschef is belast met de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken van het politiekorps: dit heeft betrekking op het geheel van de politietaken. Deze bepaling hoort dus thuis in het hoofdstuk « Algemene bepalingen ».

Het is evident dat de eindverantwoordelijkheid voor de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken, met andere woorden voor het goed beheer van het politiekorps, niet in handen mag worden gelegd van een ambtenaar, maar in een democratie moet worden waargenomen door een overheid. Dit is evenwel niet altijd dezelfde overheid als degene die over het politiekorps het functionele gezag uitoefent. Wij herinneren eraan dat de rijksmacht voor haar organi-

sa gestion générale du Ministre de la Défense nationale, tandis que l'autorité fonctionnelle était principalement exercée par les Ministres de l'Intérieur et de la Justice.

Pour ce qui concerne la police communale, il est normal que la responsabilité finale pour la bonne direction, organisation et répartition des tâches du corps de police relève d'une autorité communale et notamment du bourgmestre. Cela ne porte pas préjudice aux compétences des autorités judiciaires tels qu'elles sont définies dans le Code d'Instruction criminelle.

Tel qu'il est demandé par le Conseil d'Etat, le texte du second alinéa de l'article 171*bis* prévoit expressément que l'information du bourgmestre par le chef de corps se fait en vue d'une bonne gestion du corps de police.

Article 2

En tant que responsable du maintien de l'ordre public sur le territoire de la commune, le bourgmestre doit recevoir rapport sur l'évolution de la criminalité afin de pouvoir développer une politique adéquate de prévention de cette criminalité.

En outre, il doit être informé de tous les faits importants, qu'ils soient ou non constitutifs d'une infraction, susceptibles de troubler l'ordre public, afin de pouvoir prendre les mesures de police administrative qui s'imposent.

Le bourgmestre ne peut prendre connaissance du contenu des dossiers judiciaires et ne peut s'ingérer dans le cours d'une information ou d'une instruction judiciaire. Les dispositions des articles 1er et 2 ne portent bien sûr pas préjudice au Code d'Instruction criminelle et spécialement aux dispositions relatives à la police judiciaire en ce que celles-ci n'attribuent des compétences de police judiciaire aux bourgmestres que dans des cas très limités.

Il a été tenu compte de l'avis du Conseil d'Etat.

Article 3

La pratique quotidienne de la procédure de nomination des commissaires de police, des commissaires de police adjoints, des gardes champêtres en chef et des gardes champêtres uniques a révélé que le délai de trente jours qui est imparti au conseil communal soit pour remplacer le ou les candidats qui n'offrent pas de garanties suffisantes, soit pour présenter la liste des candidats sur invitation du Ministre de l'Intérieur en cas de carence, est insuffisant pour parcourir les différentes étapes dans la procédure (appel public, sélection, présentation).

satie en algemeen beheer onder de Minister van Landsverdediging ressorteerde, terwijl het functionele gezag vooral wordt uitgeoefend door de Ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie.

Wat betreft de gemeentepolitie is het normaal dat de eindverantwoordelijkheid voor een goede leiding, organisatie en verdeling van de taken berust bij een gemeentelijke overheid en met name bij de burgemeester. Zulks doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de gerechtelijke overheden zoals bepaald in het Wetboek van Strafvordering.

Het tweede lid van artikel 171*bis* voorziet uitdrukkelijk dat de burgemeester door de korpschef geïnformeerd dient te worden met het oog op het goed beheer van het politiekorps, zoals dat in het advies van de Raad van State gevraagd is.

Artikel 2

In zijn hoedanigheid van verantwoordelijke voor de handhaving van de openbare orde op het grondgebied van de gemeente, moet aan de burgemeester, met het oog op het uitwerken van een gepast beleid inzake criminaliteitspreventie, verslag worden uitgebracht over de evolutie van die criminaliteit.

Teneinde de noodzakelijke maatregelen van bestuurlijke politie te kunnen nemen, moet hij bovendien worden ingelicht over alle belangrijke feiten, ongeacht of ze al dan niet een misdrijf uitmaken, die de openbare orde kunnen verstoren.

De burgemeester kan geen inzage krijgen in de details van de gerechtelijke dossiers en zich niet mengen in de loop van het vooronderzoek of gerechtelijk onderzoek. De bepalingen van de artikelen 1 en 2 doen natuurlijk geen afbreuk aan het Wetboek van Strafvordering, meer bepaald aan de bepalingen inzake de gerechtelijke politie die in slechts zeer beperkte gevallen bevoegdheden van gerechtelijke politie toekennen aan de burgemeesters.

Er werd rekening gehouden met het advies van de Raad van State.

Artikel 3

De dagelijkse toepassing van de benoemingsprocedure van politiecommissarissen, adjunct-politiecommissarissen, hoofdveldwachters en enige veldwachters, heeft aangetoond dat de termijn van 30 dagen die aan de gemeenteraad wordt gegeven, hetzij om de kandidaten, die geen voldoende waarborgen bieden, te vervangen, hetzij om, bij ingebreke blijven, een lijst van kandidaten voor te dragen op verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken, niet volstaat om de verschillende stappen in de procedure (oproep, selectie, voordracht) te doorlopen.

C'est pourquoi, afin de pouvoir donner sa pleine et entière application à la procédure prévue par ces articles de la loi communale, un délai de trois mois est proposé.

Ce délai répond en effet mieux à la finalité même de la procédure envisagée.

Article 4

Il ressort de l'étude des statistiques qui ont été élaborées récemment au sein du département de l'Intérieur concernant les effectifs des membres des services de police que seulement 14 p.c. des membres de la police communale sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire auxiliaire du procureur du Roi, alors que la gendarmerie en compte 25 p.c. Il entre dans les intentions du législateur de renforcer le nombre des officiers de police judiciaire au sein de la police judiciaire près les parquets (projet de loi 1381, approuvé par la Chambre des Représentants).

De plus, depuis l'entrée en vigueur de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, la présence d'un officier de police judiciaire est requise en permanence. Le nombre actuel d'officiers de police judiciaire ne le permet pas.

Une augmentation du personnel de police ayant la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, permettra aux membres du cadre supérieur de se vouer pleinement à leur rôle dirigeant dans le corps, en les libérant de tâches judiciaires relativement simples ou répétitives. L'objectif de cette disposition n'est donc pas d'augmenter le nombre de tâches judiciaires à exécuter globalement par la police communale.

C'est pourquoi il s'avère nécessaire d'attribuer la qualité d'officier de police judiciaire auxiliaire du procureur du Roi à l'ensemble des membres du cadre moyen ayant suivi une formation appropriée, prévue par l'arrêté royal du 13 juillet 1989 relatif au brevet d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, délivré à certains membres de la police communale.

En tout état de cause, ceux-ci exerceront, à l'instar des inspecteurs principaux de première classe, sous l'autorité des commissaires et des commissaires de police adjoints les fonctions que ceux-ci leur délèguent. Une délégation peut à tout moment être retirée aux membres du cadre moyen qui s'avèrent inaptes à exercer les fonctions qui leurs sont attribuées.

Une ancienneté de service de cinq ans dans la police communale serait requise afin de pouvoir exercer ces fonctions, de telle sorte qu'une uniformité en ce qui

Om aan de door die artikelen van de gemeentewet voorziene procedure volle en volledige uitwerking te geven, wordt een termijn van drie maanden voorgesteld.

Deze termijn beantwoordt inderdaad beter aan de eigenlijke doelstelling van de beoogde procedure.

Artikel 4

Uit een onderzoek van de statistieken die onlangs werden verwerkt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken betreffende de effectieven van de leden van de politiediensten blijkt, dat slechts 14 pct. van de leden van het gemeentelijke politiepersoneel bekleed is met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, terwijl dat voor de rijkswacht 25 pct. bedraagt. Het is de bedoeling om het aantal officieren van gerechtelijke politie bij de gerechtelijke politie bij de parketten te verhogen (wetsontwerp 1381, goedgekeurd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers).

Wat meer is, sedert de inwerkingtreding van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, is de permanente aanwezigheid van een officier van gerechtelijke politie vereist. Het huidige aantal officieren van gerechtelijke politie laat dit niet toe.

Een verhoging van het politiepersoneel dat de hoedanigheid bezit van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, zal toelaten dat de leden van het hoger kader zich ten volle kunnen wijden aan de hen opgelegde taken van beleidsvoering in het korps, door hen te ontlasten van vrij eenvoudige en repetitieve gerechtelijke taken. De bedoeling van deze bepaling is dus niet het globale aantal door de gemeentepolitie uit te voeren gerechtelijke taken te verhogen.

Daarom is het noodzakelijk de uitbreiding van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficiëren van de procureur des Konings te voorzien tot het geheel van de leden van het middenkader die de daartoe geëigende opleiding hebben gevolgd, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 13 juli 1989 betreffende het brevet van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, uitgereikt aan sommige leden van de gemeentepolitie.

Hoe dan ook zouden dezen, zoals de hoofdinspecteur eerste klasse, onder het gezag van de politiecommissarissen en de adjunct-politiecommissarissen de functies uitoefenen, die deze laatsten hen zouden opdragen. Een delegatie kan op elk ogenblik worden ingetrokken wanneer de leden van het middenkader ongeschikt blijken te zijn voor de hen toevertrouwde functies.

Een dienstanciënniteit van vijf jaar in de gemeentepolitie zou worden vereist om deze functies te mogen uitoefenen, zodat wat betreft de toekenning van de

concerne l'attribution de la qualité d'officier de police judiciaire auxiliaire du procureur du Roi puisse être observée par rapport à la disposition en projet relative aux membres de la police judiciaire près les parquets. L'ancienneté requise est l'ancienneté de service au sein d'un corps de police communale, et non l'ancienneté dans le grade d'inspecteur ou d'inspecteur principal.

Il a été tenu compte de l'avis du Conseil d'Etat.

Article 5

Afin de revaloriser la fonction de la police communale et de permettre une plus grande efficacité de celle-ci, il apparaît indispensable de permettre le recrutement au sein de la police communale, d'une part d'agents auxiliaires de police et d'autre part, de personnel administratif.

Les agents auxiliaires de police sont déjà légalement compétents pour exécuter un certain nombre de missions relatives à la police de la circulation et ils peuvent reprendre leurs constatations relatives à des infractions dans des procès-verbaux qu'ils rédigent. Déjà aujourd'hui ils sont donc agents de police administrative et de police judiciaire à compétence limitée.

Il est proposé d'étendre cette compétence au contrôle du respect des règlements de police communaux. Cela permettra d'une part de mieux contrôler le respect de certains règlements communaux (p.ex. ceux relatifs à la propreté dans les rues et au dépôt de sacs de poubelle sur la voie publique) et d'autre part de décharger les agents de police d'un certain nombre de tâches plutôt simples (p.ex. le contrôle des règlements relatifs à l'emplacement de terrasses ou relatifs au tapage nocturne).

Comme il a été souligné dans le projet de loi modifiant la nouvelle loi communale et la loi du 7 avril 1919 instituant des officiers et des agents judiciaires près les parquets, la disposition du troisième alinéa ne porte pas atteinte à l'autorité des commissaires au sein du corps de police et c'est donc sous leur autorité que les procès-verbaux seront transmis à l'autorité judiciaire compétente.

En ce qui concerne la valeur du procès-verbal, il y a lieu de se référer à la considération du Conseil d'Etat relative à l'article 5 du projet.

Le personnel administratif et logistique n'a aucune compétence de police administrative ou de police judiciaire. Il exécute des tâches administratives ou logistiques inhérentes à l'exécution de missions de police (dactylographie, classement, téléphone, ...). Aujourd'hui ce genre de travail est fait soit par des policiers, ce qui est injustifiable vu leur formation spécifique onéreuse, soit par du personnel administratif et logistique dont le statut n'est pas clair, notam-

hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, een eenvormigheid met het ontwerp betreffende de leden van de gerechtelijke politie in acht kan worden genomen. Het gaat dus om de dienstanciënniteit bij een gemeentelijk politiekorps, en niet om de anciënniteit in de graad van inspecteur of van hoofdinspecteur.

Er werd rekening gehouden met het advies van de Raad van State.

Artikel 5

Teneinde de functie van de gemeentepolitie te herwaarderen en een grotere doelmatigheid ervan mogelijk te maken, is het onontbeerlijk binnen de gemeentepolitie in de aanwerving te voorzien van enerzijds hulpagenten van politie en anderzijds burgerpersoneel.

Hulpagenten van politie zijn reeds wettelijk bevoegd voor een aantal opdrachten inzake politie van het wegverkeer en zij kunnen de overtredingen die zij in dit kader vaststellen opnemen in een proces-verbaal dat zij opmaken. Zij zijn vandaag dus reeds agent van bestuurlijke en van gerechtelijke politie met beperkte bevoegdheid.

Voorgesteld wordt deze bevoegdheid uit te breiden tot het toezicht op de naleving van en het vaststellen van overtredingen op gemeentelijke politieverordeningen. Dit zal toelaten enerzijds om de naleving van een aantal gemeentelijke verordeningen beter te controleren (bv. over de netheid in de straten en het plaatsen van vuilniszakken op de openbare weg) en om anderzijds de politiekorpsen te ontlasten van een aantal eerder eenvoudige taken (bv. toezicht op de reglementen met betrekking tot het plaatsen van terrassen of met betrekking tot geluidshinder).

Zoals reeds werd onderstreept in het wetsontwerp tot wijziging van de nieuwe gemeentewet en de wet van 7 april 1919 tot instelling van gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten doet de bepaling van het derde lid geen afbreuk aan het gezag van de commissarissen binnen het politiekorps en worden de processen-verbaal dus onder hun gezag aan de bevoegde rechterlijke overheid overgezonden.

Wat de bewijskracht van het proces-verbaal betreft, dient gewezen te worden op de beschouwing van de Raad van State bij artikel 5 van het ontwerp.

Het administratief en logistiek personeel heeft geen enkele bevoegdheid van bestuurlijke of van gerechtelijke politie. Het voert administratieve en logistieke taken uit die inherent zijn aan de uitoefening van de politieopdrachten (tikwerk, klasseerwerk, telefoon bedienen, ...). Vandaag wordt dit soort werk ofwel uitgeoefend door politiemensen, wat gezien hun dure specifieke opleiding niet verantwoord is, ofwel reeds door administratief en logistiek personeel, waarvan

ment lorsqu'il faut déterminer s'ils travaillent sous l'autorité du secrétaire communal ou sous l'autorité du chef de corps. En les faisant membres de la police communale, on les place clairement sous l'autorité du chef de corps.

Des auxiliaires de police peuvent faire usage des compétences de police nécessaires à l'exercice de leurs missions, par exemple ils peuvent effectuer un contrôle d'identité à l'occasion du constat d'infractions au code de la route. En vertu de l'article 226 de la nouvelle loi communale, c'est au Roi qu'il appartiendra de déterminer qu'elles armes les auxiliaires peuvent utiliser dans l'exercice de leur mission.

L'article 189 de la nouvelle loi communale sera d'application aux agents auxiliaires et au personnel administratif et logistique.

Article 6

Lors des conférences tables rondes sur la revalorisation de la fonction de la police communale, beaucoup de bourgmestres ont fait valoir que des restrictions budgétaires mettent en danger l'exécution de toutes les tâches qui incombent à la police communale. Dans certaines communes des retributions sont déjà demandées pour des services prestés à la requête et au bénéfice d'une personne privée, comme par exemple le placement des plaques d'interdiction temporaire de stationnement.

Il y a lieu d'habiliter le Roi à régler cette matière afin d'éviter d'éventuels abus et afin de garantir une uniformité à l'égard de la population.

A partir de la définition de la notion de « police administrative » qu'il donne dans son avis émis le 13 juin 1991 sur l'avant-projet de loi visé en objet — à savoir l'ensemble des pouvoirs dont disposent les autorités administratives d'imposer, en vue d'assurer l'ordre public, des limitations aux droits et libertés individuelles — le Conseil d'Etat déduit que la « redevance pour des missions de police administrative » dont il est question dans l'article en projet, compte tenu du caractère contraignant de la police administrative et eu égard au fait que la redevance se définit en réalité comme la rémunération d'un service déterminé demandé volontairement à l'autorité, doit s'analyser en fait comme un impôt. A l'estime du Conseil d'Etat, la disposition en projet est dès lors contraire à l'article 110 de la Constitution et il est nécessaire, en vue de respecter le prescrit de cette disposition de notre loi fondamentale, que le législateur lui-même détermine (dans le texte en projet) le taux d'imposition et la base imposable de ce qui constitue, comme il est dit ci-dessus, un impôt.

het statuut evenwel niet duidelijk is gezien het niet uitgemaakt is of deze onder het gezag van de gemeentesecretaris of van de korpschef werken. Door er leden van de gemeentepolitie van te maken, komen ze nu duidelijk onder het gezag van de korpschef te staan.

Hulpagenten mogen voor het uitoefenen van hun opdrachten de politiebevoegdheden gebruiken die daarvoor noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld mogen zij identiteitscontroles uitvoeren bij het vaststellen van verkeersovertredingen. Ingevolge artikel 226 van de nieuwe gemeentewet zal het aan de Koning toekomen om te bepalen welke wapens de hulpagenten bij de uitvoering van hun opdrachten zullen kunnen dragen.

Artikel 189 van de nieuwe gemeentewet is van toepassing op de hulpagenten en op het administratief en logistiek personeel.

Artikel 6

Tijdens de ronde-tafelconferenties over de herwaardering van de functie van de gemeentepolitie hebben vele burgemeesters er de aandacht op gevestigd dat budgettaire beperkingen de uitvoering van alle taken, die aan de gemeentepolitie toekomen, in het gedrang brengen. In sommige gemeenten worden reeds vergoedingen gevraagd voor diensten uitgevoerd op verzoek en ten voordele van een privépersoon, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van borden met een tijdelijk parkeerverbod.

Het komt aan de Koning toe deze aangelegenheid te regelen teneinde eventuele misbruiken te vermijden en een zekere eenvormigheid te waarborgen aan gans de bevolking.

Uit de omschrijving van het begrip « bestuurlijke politie » die de Raad van State geeft in zijn advies van 13 juni 1991 over bovenvermeld ontwerp van wet — met name de bevoegdheden waarover de bestuurlijke overheden beschikken om, met het oog op het verze- keren van de openbare orde, beperkingen op te leggen aan de individuele rechten en vrijheden — leidt hij af dat de « retributie voor de opdrachten van bestuurlijke politie » waarvan sprake is in het ontworpen artikel, rekening houdend met het dwingend karakter van de bestuurlijke politie en rekening houdend met het feit dat de retributie geldt als vergoeding voor een bepaalde dienst die vrijwillig van de overheid werd gevraagd, in feite als een belasting moet worden beschouwd. De Raad stelt dat het ontwerp van bepaling derhalve strijdig is met artikel 110 van de Grondwet en het, teneinde het bepaalde in dit artikel in onze Grondwet te eerbiedigen, noodzakelijk is dat wetgever zelf (in het ontwerp van tekst) de aanslagvoet en de belastinggrondslag vaststelt van dat wat zoals hoger gesteld een belasting is.

Il apparaît toutefois que de l'exemple qui est donné dans l'exposé des motifs pour illustrer l'article 6 en projet, à savoir le placement de panneaux d'interdiction de stationnement à la demande du citoyen (notamment pour cause de déménagement), on peut conclure que c'est bel et bien la notion de redevance qui a été visée par les auteurs du projet puisque, suivant l'exposé des motifs, il s'agit de « rétributions pour des services prestés à la requête et au bénéfice d'une personne privée. »

Quoique, dans l'exemple donné, la mesure de police administrative est contraignante vis-à-vis des usagers de la route qui sont censés de respecter l'interdiction de stationnement, il n'en est pas moins que la mesure est prise par l'autorité compétente et exécutée par le corps de police à la requête et au bénéfice d'une personne privée. La notion de redevance ou de rétribution n'est pas dans tous les cas incompatible avec la nature de la police administrative.

C'est à dessein que le texte proposé substitue le mot « rétribution » (en néerlandais, « vergoeding ») au mot « redevance », afin d'éviter toute confusion avec la notion d'impôt qui requiert l'intervention du législateur.

Ce terme de « rétribution » est notamment utilisé à l'article 7 de la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques. En vertu de cette disposition, les prestations du Registre national peuvent donner lieu à des rétributions (en néerlandais, « vergoedingen ») fixées par le Roi.

Article 7

Une commune qui recrute des candidats agents de police doit tout d'abord engager ceux-ci en qualité d'aspirant agent de police. Ils doivent suivre une formation dans un centre d'entraînement et d'instruction pour policiers communaux. Cette formation a une durée d'environ neuf mois au cours de laquelle ces aspirants ne peuvent exercer aucune mission de police administrative ou judiciaire.

Les communes qui recrutent du personnel du cadre de base de la police communale investissent par conséquent en temps et en argent pour la formation de leurs futurs agents. On évalue généralement les frais supportés par les communes à l'égard des membres de leur personnel de police en ce qui concerne leur recrutement, leur équipement et leur uniforme durant la formation de base à 500 000 francs.

Dès lors, si un agent qui vient d'être nommé au sein d'une commune décide de poser sa candidature pour être recruté au sein d'une autre commune, la commune qui a investi pour la formation de cet agent ne recueille non seulement pas les fruits de son investissement, tandis que la commune bénéficiaire du candidat déjà formé recueillera, elle, les fruits d'une forma-

Uit het voorbeeld dat ter illustratie van artikel 6 in ontwerp, in de memorie van toelichting wordt gegeven, met name het aanbrengen op verzoek van de burger van een bord met tijdelijk parkeerverbod (met name in geval van verhuis), kan evenwel worden opgemaakt dat de stellers van het ontwerp goed en wel het begrip retributie bedoelen, want luidens de memorie van toelichting gaat het om « vergoedingen gevraagd voor diensten uitgevoerd op verzoek en ten voordele van een privé-persoon ».

Hoewel de maatregel van bestuurlijke politie in het gegeven voorbeeld dwingend is ten aanzien van de weggebruikers die geacht worden het parkeerverbod te eerbiedigen, is de beslissing evenwel genomen door de bevoegde overheid en uitgevoerd door het politiekorps op verzoek en ten voordele van een particulier. Het begrip vergoeding of retributie is niet in alle gevallen onverenigbaar met de kenmerken van de bestuurlijke politie.

In de voorgestelde tekst wordt het woord retributie vervangen door vergoeding teneinde iedere verwarring te vermijden met het begrip belasting die de interventie van de wetgever vereist.

Het woord vergoeding wordt gebruikt in artikel 7 van de wet van 8 augustus 1983, tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Op grond van deze bepaling kunnen de prestaties van het Rijksregister aanleiding geven tot door de Koning vastgestelde vergoedingen.

Artikel 7

Een gemeente die kandidaat-politieagenten aanwerft, moet deze eerst aanwerven als aspirant-politieagenten die een opleiding volgen in een opleidings- en trainingscentrum voor gemeentelijke politieagenten. Deze opleiding duurt ongeveer negen maanden tijdens dewelke deze aspiranten geen enkele opdracht van administratieve of gerechtelijke politie mogen uitoefenen.

De gemeenten die personeel van het basiskader van de gemeentepolitie aanwerven, investeren bijgevolg in tijd en in geld voor de opleiding van hun toekomstige agenten. Normaal worden de uitgaven van de gemeenten ten aanzien van hun leden van het politiepersoneel betreffende hun aanwerving, uitrusting en uniform tijdens de basisopleiding geschat op 500 000 frank.

Indien bijgevolg, een agent die benoemd werd in een gemeente beslist om zijn kandidatuur te stellen om aangeworven te worden in een andere gemeente, dan geniet de gemeente die geïnvesteerd heeft niet de voordelen hiervan. Dit terwijl de gemeente die een reeds opgeleide kandidaat aanwerft de vruchten plukt van een opleiding waarin een andere gemeente

tion dans laquelle une autre commune a investi, étant entendu qu'il est admis qu'un candidat qui a déjà subi une formation ad hoc est dispensé d'en suivre une deuxième.

La problématique du recrutement du personnel de la police communale se fait sentir de manière de plus en plus accrue au cours de ces dernières années. La communication gouvernementale du 4 juin 1990 l'a d'ailleurs souligné. L'on constate que nombre de candidats agents de police postulent cet emploi au sein d'une commune de grande ou moyenne importance qui recrute du personnel de police de manière plus intensive, voire permanente; que, dans un avenir relativement proche de la date de leur recrutement, ces agents postulent un emploi dans une autre commune et cela pour diverses raisons, de telle sorte que l'on observe actuellement au sein notamment des 5 grandes villes du pays, Anvers, Bruxelles, Charleroi, Liège et Gand, une carence en effectifs de 791 fonctionnaires de police par rapport au cadre organique prévu. Cette situation constitue par conséquent une charge supplémentaire pour les grandes villes qui connaissent déjà des difficultés budgétaires considérables.

C'est pourquoi, il paraît équitable de prévoir dans la loi communale une disposition qui permette à une commune de récupérer les frais qu'elle a exposés à l'occasion du recrutement et de la formation des aspirants agents de police, auprès de la commune qui recrutera cet agent sans devoir investir dans sa formation puisqu'elle bénéficiera d'un agent déjà formé.

Par « membre de son personnel nommé au grade d'agent de police », sont visés les agents admis en qualité d'agents aspirants de police, ceux nommés en qualité d'agents de police stagiaire ainsi que ceux nommés agent de police à titre définitif.

Le délai de 5 ans prévu par le présent projet tient notamment compte du fait que, d'une part, ces départs s'observent généralement dans les premières années de la nomination et que, d'autre part, ce délai est considéré comme suffisant pour permettre à la commune qui a eu la formation en charge de bénéficier de l'investissement y afférent.

Il appartiendra cependant au Roi de déterminer le montant maximal des frais récupérables et ceci en fonction du nombre d'années prestées par l'intéressé endéans les cinq ans de sa nomination à titre définitif. Lorsqu'il fixe ces montants le Roi tiendra compte de subsides octroyés aux communes pour les frais de recrutement et de formation.

Le Roi peut également déterminer les modalités de remboursement de la première commune. En particulier, il peut être équitable d'étaler dans le temps le remboursement d'une charge salariale qui elle-même a été répartie sur environ neuf mois.

heeft geïnvesteerd aangezien een kandidaat die reeds een opleiding heeft gevolgd ervan vrijgesteld wordt deze een tweede maal te volgen.

De problematiek van de aanwerving van het gemeentelijk politiepersoneel laat zich de laatste jaren in toenemende mate gevoelen. De regeringsmededeling van 4 juni 1990 heeft het ten andere onderlijnd. Men stelt vast dat een aantal kandidaat politieagenten naar dit ambt dingen in grote of middelgrote gemeenten die politiepersoneel op meer intensieve, zelfs permanente wijze aanwerven en dat deze agenten binnen een relatief korte termijn na hun aanstelling, naar een ambt dingen in een andere gemeente en dat om verschillende redenen. Dit heeft als gevolg dat men in de 5 grote steden van het land, Antwerpen, Brussel, Charleroi, Luik en Gent, thans een tekort aan effectieven vaststelt van 791 politieambtenaren ten overstaan van het voorziene organieke kader. Deze situatie vormt bijgevolg een bijkomende last voor de grote steden die reeds aanzienlijke budgettaire problemen kennen.

Daarom is het billijk in de gemeentewet een bepaling te voorzien die een gemeente toelaat om de kosten die zij heeft gemaakt naar aanleiding van de aanwerving en vorming van aspirant-politieagenten, te recupereren van de gemeente die deze agent zal aanwerven zonder in zijn opleiding te moeten investeren, vermits zij het voordeel zal genieten van een reeds opgeleid agent.

Onder « één van zijn personeelsleden die tot de graad van politieagent is benoemd » zijn de aspirant-politieagenten, de stagedoende politieagenten en de definitief benoemde politieagenten begrepen.

De termijn van 5 jaar, voorzien in huidig ontwerp, houdt inzonderheid rekening met het feit dat enerzijds dergelijk vertrek over het algemeen in de eerste jaren na de benoeming gebeurt, en anderzijds deze termijn als voldoende wordt beschouwd om de gemeente die de last van de opleiding droeg toe te laten het genot te hebben van deze investering.

Het zal nochtans aan de Koning toekomen om het maximum bedrag der recupereerbare kosten te bepalen, en dit in functie van het aantal door de belanghebbende gepresteerde jaren binnen de vijf jaren van zijn definitieve benoeming en rekening houdend met de aan de eerste gemeente toegekende toelagen voor aanwerving en opleiding.

De Koning kan eveneens bepalen op welke wijzen de terugbetaling aan de eerste gemeente dient te gebeuren. Meer in het bijzonder kan het billijk zijn een loonlast die gespreid was over de duur van ongeveer negen maanden ook terug te betalen op een gespreide wijze.

En outre, en vertu de l'article 255 de la nouvelle loi communale, les frais récupérables réclamés constitueront une dépense obligatoire qu'il appartiendra au receveur de la commune dont le Conseil aura décidé la récupération de recouvrer par les voies de droit habituelles.

Article 8

L'article 293 N.L.C. doit être modifié puisque l'inspecteur principal et l'inspecteur se voient également attribuer la qualité d'officier de police judiciaire.

Le Ministre de l'Intérieur,

L. TOBBACK.

Krachtens artikel 255 van de nieuwe gemeentewet zullen de opgevorderde recupereerbare kosten bovendien een verplichte uitgave vormen, die de ontvanger van de gemeente die tot terugvordering beslist, via de gebruikelijke rechtswegen zal moeten invorderen.

Artikel 8

Aangezien ook de hoofdinspecteur en de inspecteur de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie kunnen krijgen, dient artikel 293 N.G.W. te worden aangepast.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

L. TOBBACK.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Intérieur
et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en
Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre de l'Intérieur est chargé de présen-
ter, en Notre Nom, aux Chambres législatives, le pro-
jet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

Dans le Titre IV, chapitre Ier, de la nouvelle loi
communale est inséré un article 171bis comme suit:

« Chaque corps de police a à sa tête un chef de corps
qui porte le grade soit de commissaire de police en
chef ou de commissaire de police, soit de garde cham-
pêtre en chef ou de garde champêtre. Le chef de corps
est chargé, sous l'autorité du bourgmestre, de la direc-
tion, de l'organisation et de la répartition des tâches
du corps de police.

En vue de la bonne gestion du corps de police, le
chef de corps informe le bourgmestre de tout ce qui
concerne le corps de police communale et l'exécution
de ses missions. »

Art. 2

L'article 172, alinéa 2, de la même loi est remplacé
par l'alinéa suivant:

« A cet effet le chef de corps lui fait rapport de l'évo-
lution de la criminalité au sein de la commune et
l'informe dans les plus brefs délais des faits impor-
tants qui sont de nature à troubler la tranquillité, la
sécurité ou la salubrité publiques. »

Art. 3

Dans les articles 191, 193 et 204 de la même loi les
termes « trente jours » sont remplacés par « trois
mois ».

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnen-
landse Zaken en op het advies van Onze in Raad ver-
gaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Binnenlandse Zaken, is gelast
in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het
ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

In Titel IV, hoofdstuk I, van de nieuwe gemeente-
wet wordt een artikel 171bis ingevoegd als volgt:

« Aan het hoofd van elk politiekorps staat een
korpchef die de graad heeft van hoofdcommissaris
van politie of commissaris van politie, dan wel van
hoofdveldwachter of veldwachter. De korpchef is
onder het gezag van de burgemeester belast met de lei-
ding, de organisatie en de verdeling van de taken van
het politiekorps.

Met oog op het goed beheer van het politiekorps,
brengt de korpchef de burgemeester op de hoogte
van al wat betrekking heeft op het gemeentelijk poli-
tiiekorps en de uitvoering van zijn opdrachten. »

Art. 2

Artikel 172, tweede lid, van dezelfde wet, wordt
vervallen door het volgende lid:

« Daartoe brengt de korpchef hem verslag uit over
de evolutie van de criminaliteit in de gemeente en
brengt hij hem zo spoedig mogelijk op de hoogte van
gewichtige feiten die de openbare rust, veiligheid of
gezondheid kunnen verstoren. »

Art. 3

In artikelen 191, 193 en 204 van dezelfde wet wor-
den de woorden « dertig dagen » vervallen door
« drie maanden ».

Art. 4

Article 194 de la même loi est complété par l'alinéa suivant :

« Les inspecteurs de police et inspecteurs principaux qui ont une ancienneté de service de cinq ans au moins et qui réunissent les conditions de formation fixées par le Roi sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi et exercent en cette qualité, sous l'autorité des commissaires et des commissaires de police adjoints, les fonctions que ceux-ci leurs délèguent. »

Art. 5

Un article 194bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« La police urbaine peut comprendre des agents auxiliaires de police ainsi que du personnel administratif et logistique.

Les membres du personnel administratif et logistique ne peuvent exercer aucune mission de police administrative ou judiciaire.

Les agents auxiliaires de police ne peuvent exercer aucune mission de police administrative ou judiciaire autre que celles qui leurs sont attribuées en matière de police de la circulation routière, ainsi que celles de veiller au respect des règlements de police communaux.

Les plaintes et dénonciation qui leurs sont faites, de même que les renseignements obtenus et les constatations faites par eux au sujet d'infractions à ces règlements font l'objet de procès-verbaux qui sont transmis à l'autorité judiciaire compétente. »

Art. 6

Un article 223bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« Le Roi peut par arrêté délibéré en Conseil des Ministres régler la faculté qu'a le conseil communal de percevoir une rétribution pour des missions de police administrative. »

Art. 7

Un article 227bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« La commune qui a supporté les frais relatifs au recrutement et à la formation d'un membre de son personnel nommé au grade d'agent de police peut, si cet agent est recruté en cette même qualité par une autre commune endéans les cinq ans de sa nomina-

Art. 4

Artikel 194 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid :

« De inspecteurs en de hoofdinspecteurs van politie die minstens vijf jaar dienstanciënniteit hebben en die voldoen aan de vormingsvoorwaarden vastgesteld door de Koning worden bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings en oefenen als zodanig onder het gezag van de commissarissen en adjunct-commissarissen van politie de ambtsbevoegdheden uit die ze hen hebben overgedragen. »

Art. 5

In dezelfde wet wordt een artikel 194bis ingevoegd als volgt :

« De stedelijke politie kan hulpagenten en administratief en logistiek personeel omvatten.

De leden van het administratief en logistiek personeel mogen geen opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie uitvoeren.

De hulpagenten mogen geen opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie uitvoeren, benevens de wettelijke bevoegdheden die hen zijn toegekend de politie op het wegverkeer, en deze om toe te zien op de naleving van gemeentelijke politieverordeningen.

De bij hen ingediende klachten en aangiften alsook de door hen verkregen inlichtingen en gedane vaststellingen nopens inbreuken op deze verordeningen worden opgenomen in processen-verbaal die aan de bevoegde rechterlijke overheid worden overgezonden. »

Art. 6

In dezelfde wet wordt een artikel 223bis ingevoegd als volgt :

« De Koning kan bij in Ministerraad overlegd besluit de mogelijkheid, die de gemeenteraad heeft om een vergoeding te innen voor opdrachten van bestuurlijke politie, regelen. »

Art. 7

In dezelfde wet wordt een artikel 227bis ingevoegd als volgt :

« De gemeente die de kosten heeft gedragen voor de aanwerving en de opleiding van één van zijn personeelsleden die tot de graad van politieagent is benoemd, kan, indien deze agent binnen vijf jaar na zijn definitieve benoeming, in de dezelfde hoeda-

tion à titre définitif, récupérer ces frais à charge de ladite commune en vertu d'une décision du conseil communal à concurrence du montant maximal et selon les modalités fixés par le Roi.»

Art. 8

Dans l'article 293 de la même loi les mots « et l'inspecteur principal première classe » sont remplacés par les mots « l'inspecteur principal de première classe, l'inspecteur principal et l'inspecteur ».

Donné à Bruxelles, le 27 juin 1991.

BAUDOUIN.

Par le Roi :

Le Ministre de l'Intérieur,

L. TOBBACK.

nigheid wordt aangeworven door een andere gemeente, deze kosten, op grond van een beslissing van de gemeenteraad, terugvorderen ten laste van laatstgenoemde gemeente, ten belope van een maximumbedrag en volgens de modaliteiten die door de Koning worden vastgesteld.»

Art. 8

In artikel 293 van dezelfde wet worden de woorden « en de hoofdinspecteur van eerste klasse » vervangen door de woorden « de hoofdinspecteur van eerste klasse, de hoofdinspecteur en de inspecteur ».

Gegeven te Brussel, 27 juni 1991.

BOUDEWIJN.

Van Koningswege :

De Minister van Binnenlandse Zaken,

L. TOBBACK.

AVANT-PROJET DE LOI SOU MIS AU CONSEIL D'ETAT

Avant-projet de la loi portant
des dispositions visant à améliorer
le fonctionnement de la police communale

Article 1er

Dans la nouvelle loi communale est inséré un article 171bis comme suit :

« Chaque corps de police a à sa tête un chef de corps qui porte le grade soit de commissaire de police en chef ou de commissaire de police, soit de garde champêtre en chef ou de garde champêtre. Le chef de corps est chargé, sous l'autorité du bourgmestre, de la direction, de l'organisation et de la répartition des tâches du corps de police.

A cet effet le chef de corps informe le bourgmestre de tout ce qui concerne le corps de police communale et l'exécution de ses missions. »

Art. 2

Dans la même loi, le second alinéa de l'article 172 est remplacé comme suit :

« A cet effet le chef de corps lui fait rapport de l'évolution de la criminalité au sein de la commune et l'informe dans les plus brefs délais des faits pénaux importants qui influencent l'état de la tranquillité de la sécurité ou de la salubrité publiques. »

Art. 3

Dans les articles 191, 193 et 204 de la même loi les termes « trente jours » sont remplacés par « trois mois ».

Art. 4

Article 194 de la même loi est complété d'un alinéa trois, rédigé comme suit :

« Les inspecteurs de police et inspecteurs principaux qui ont une ancienneté de service de 5 ans au moins et qui réunissent les conditions de formation fixées par le Roi sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi et exercent en cette qualité, sous l'autorité des commissaires et des commissaires de police adjoints, les fonctions que ceux-ci leur délèguent, avec l'accord du bourgmestre. »

Art. 5

Un article 194bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« La police urbaine peut comprendre des agents auxiliaires de police et du personnel administratif.

Les membres du personnel administratif ne peuvent exercer aucune mission de police administrative ou judiciaire.

Les agents auxiliaires de police ne peuvent exercer aucune mission de police administrative ou judiciaire autre que celles qui leur sont attribuées en matière de police de la circulation routière, ainsi que celles de veiller au respect des règlements de police communaux.

VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE

Voorontwerp van wet houdende
bepalingen tot verbetering van
de werking van de gemeentepolitie

Artikel 1

In de nieuwe Gemeentewet wordt een artikel 171bis ingevoegd als volgt :

« Aan het hoofd van elk politiekorps staat een korpschef die de graad heeft van hoofdcommissaris van politie of commissaris van politie, dan wel van hoofdveldwachter of veldwachter. De korpschef is onder het gezag van de burgemeester belast met de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken van het politiekorps.

Daartoe brengt de korpschef de burgemeester op de hoogte van al wat betrekking heeft op het gemeentelijk politiekorps en de uitvoering van zijn opdrachten. »

Art. 2

In dezelfde wet wordt het tweede lid van artikel 172 vervangen als volgt :

« Daartoe brengt de korpschef hem verslag uit over de evolutie van de criminaliteit in de gemeente en brengt hij hem zo spoedig mogelijk op de hoogte van belangrijke strafbare feiten die een invloed hebben op de toestand van openbare rust, veiligheid of gezondheid. »

Art. 3

In artikelen 191, 193, 204 van dezelfde wet worden de woorden « dertig dagen » vervangen door « drie maanden ».

Art. 4

Artikel 194 van dezelfde wet wordt aangevuld met een derde lid, als volgt :

« De inspecteurs en de hoofdinspecteurs van politie die minstens 5 jaar dienstanciënniteit hebben en die voldoen aan de vormingsvoorwaarden vastgesteld door de Koning worden bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulp-officier van de procureur des Konings en oefenen als zodanig onder het gezag van de commissarissen en adjunct-commissarissen van politie de ambtsbevoegdheden uit die ze hen, met de instemming van de burgemeester, hebben overgedragen. »

Art. 5

In dezelfde wet wordt een artikel 194bis ingevoegd als volgt :

« De stedelijke politie kan hulpagenten en administratief personeel omvatten.

De leden van het administratief personeel mogen geen opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie uitvoeren.

De hulpagenten mogen geen opdrachten van bestuurlijke of gerechtelijke politie uitvoeren, benevens de wettelijke bevoegdheden die hen zijn toegekend in verband met de politie op het wegverkeer, en deze om toe te zien op de naleving van gemeentelijke politieverordeningen.

Les plaintes et dénonciation qui leur sont faites, de même que les renseignements, obtenus et les constatations faites par eux au sujet d'infractions à ces règlements font l'objet de procès-verbaux qui sont transmis à l'autorité judiciaire compétente. »

Art. 6

Un article 223*bis* rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« Le Roi peut par arrêté délibéré en Conseil des Ministres régler la faculté qu'a le conseil communal de percevoir une redevance pour des missions de police administrative. »

Art. 7

Un article 227*bis* rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« La commune qui a supporté les frais relatifs au recrutement et à la formation d'un membre de son personnel nommé au grade d'agent de police peut, si cet agent est recruté en cette même qualité par une autre commune endéans les cinq ans de sa nomination à titre définitif, récupérer ces frais à charge de ladite commune en vertu d'une décision du conseil communal à concurrence du montant maximal et selon les modalités fixés par le Roi. »

De bij hen ingediende klachten en aangiften alsook de door hen verkregen inlichtingen en gedane vaststellingen nopens inbreuken op deze verordeningen worden opgenomen in processen-verbaal die aan de bevoegde rechterlijke overheid worden overgezonden. »

Art. 6

In dezelfde wet wordt een artikel 223*bis* ingevoegd als volgt :

« De Koning kan bij in Ministerraad overlegd besluit de mogelijkheid, die de gemeenteraad heeft om een retributie te innen voor opdrachten van bestuurlijke politie, regelen. »

Art. 7

In dezelfde wet wordt een artikel 227*bis* ingevoegd als volgt :

« De gemeente die de kosten heeft gedragen voor de aanwerving en de opleiding van één van zijn personeelsleden dat tot de graad van politieagent is benoemd, kan, indien deze agent binnen vijf jaar na zijn definitieve benoeming, in dezelfde hoedanigheid wordt aangeworven door een andere gemeente, kosten, op grond van een beslissing van de gemeenteraad, terugvorderen ten laste van laatstgenoemde gemeente, ten belope van een maximumbedrag en volgens de modaliteiten die door de Koning worden vastgesteld. »

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 10 juin 1991, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi « portant des dispositions visant (à) améliorer le fonctionnement de la police communale », a donné le 13 juillet 1991 l'avis suivant :

OBSERVATION PREALABLE

Conformément à l'article 2 de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, et à l'article 3 de l'arrêté royal du 29 août 1985 déterminant les réglementations de base, au sens de l'article 2, § 1er, 1°, de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités, les articles 3 et 5 de la loi en projet, qui concernent l'un, le statut du personnel et l'autre, l'organisation du travail au sein de la police communale, devraient être soumis à la négociation syndicale.

Il n'apparaît pas du dossier que cette formalité substantielle aurait été accomplie.

Dès lors, les observations qui suivent sont formulées sous la réserve de l'accomplissement de la formalité précitée.

OBSERVATIONS PARTICULIERES

Intitulé

L'intitulé doit figurer non avant l'article 1er du projet, mais avant l'arrêté de présentation.

La loi en projet constituant une modification de la nouvelle loi communale, son intitulé devrait être rédigé comme suit :

« Projet de loi modifiant la nouvelle loi communale. »

Arrêté de présentation

Etant donné que la loi en projet traite de l'exercice de la police judiciaire, le Ministre de la Justice doit être visé à la fois dans la formule de proposition et dans la formule de présentation. Il doit en outre contresigner le projet.

Dispositif

Article 1er

1. Selon l'exposé des motifs, l'article 171bis de la nouvelle loi communale doit être inséré dans le chapitre Ier « Dispositions générales ».

Le dispositif omet de l'indiquer.

2. La police communale exerce deux missions : d'une part, la police administrative qui vise au maintien de l'ordre public, c'est-à-dire la sécurité, la salubrité et la tranquillité publiques, et d'autre part, la police judiciaire qui recherche les infractions pénales, en rassemble les preuves et livre leurs auteurs aux tribu-

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 10 juni 1991 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet « houdende bepalingen tot verbetering van de werking van de gemeentepolitie », heeft op 13 juni 1991 het volgend advies gegeven :

VOORAFGAANDE OPMERKING

Overeenkomstig artikel 2 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, en artikel 3 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1985 tot aanwijzing van de grondregelingen in de zin van artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, zou met de vakorganisaties overleg moeten worden gepleegd over de artikelen 3 en 5 van de ontworpen wet die betrekking hebben op respectievelijk het statuut van het personeel en de organisatie van het werk bij de gemeentepolitie.

Uit het dossier blijkt niet dat aan dit substantieel vormvereiste zou zijn voldaan.

Bijgevolg worden de volgende opmerkingen geformuleerd onder voorbehoud dat de eerder genoemde formaliteit wordt vervuld.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Opschrift

Het opschrift moet voor het indieningsbesluit voorkomen en niet voor artikel 1 van het ontwerp.

Aangezien de ontworpen wet de nieuwe gemeentewet wijzigt zou het opschrift ervan als volgt moeten luiden :

« Ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet. »

Indieningsbesluit

Aangezien de ontworpen wet handelt over de uitvoering van taken van de gerechtelijke politie, moet er zowel in het voordrachtformulier als in het indieningsformulier melding worden gemaakt van de Minister van Justitie. Bovendien moet hij het ontwerp medeondertekenen.

Bepalend gedeelte

Artikel 1

1. Volgens de memorie van toelichting moet artikel 171bis van de nieuwe gemeentewet worden ingevoegd in hoofdstuk I « Algemene bepalingen ».

Hiervan wordt geen melding gemaakt in het bepalend gedeelte.

2. De gemeentepolitie oefent twee taken uit: enerzijds de administratieve politie, met het oog op de handhaving van de openbare orde, namelijk de openbare rust, veiligheid en gezondheid, en anderzijds de gerechtelijke politie die bestaat in het opsporen van strafbare feiten, het verzamelen van bewijzen hiervan

naux répressifs. Le bourgmestre est le chef de la police communale dans l'exercice des missions de police administrative de celle-ci (art. 172 de la nouvelle loi communale); dans certains cas, il est également l'organe de la police judiciaire.

3. L'alinéa 1er de l'article en projet dispose que c'est sous l'autorité du bourgmestre que le chef de corps est chargé de la direction, de l'organisation et de la répartition des tâches du corps de police. Cette formulation est trop large, compte tenu de ce que l'article est inséré dans le chapitre intitulé « Dispositions générales », qui vise tant la police administrative que la police judiciaire. En effet, lorsqu'il s'agit de l'exercice de la police judiciaire ne relevant pas du bourgmestre, le chef de corps se trouve sous la direction des autorités judiciaires.

4. L'alinéa 2 de l'article en projet prévoit que le chef de corps a l'obligation d'informer le bourgmestre de l'exécution de ses missions. Une telle obligation ne se conçoit pas pour les missions de police judiciaire ne relevant pas du bourgmestre. Selon l'exposé des motifs et les explications du délégué du Ministre, il s'agit d'assurer une bonne gestion du corps de police. Cette intention ne ressort cependant pas du texte en projet.

5. En conclusion, l'article en projet doit être revu.

Art. 2

1. La phase liminaire doit être rédigée comme suit :

« L'article 172, alinéa 2, de la même loi est remplacé par l'alinéa suivant : »

2. Il est proposé de supprimer le mot « pénaux ». En effet, l'article en projet concerne les missions de police administrative et est inséré dans la section y relative. Il convient, dès lors, de viser tous les faits — qu'ils soient ou non constitutifs d'une infraction — susceptibles de troubler l'ordre public; mais surtout, il y a lieu d'éviter toute confusion entre police administrative et police judiciaire, confusion que pourrait susciter l'utilisation du mot « pénaux ». Si les faits de nature à mettre en cause l'ordre public constituent des infractions, l'information du bourgmestre devra se faire dans le respect des règles légales, notamment du Code d'instruction criminelle.

3. La fin de l'alinéa en projet serait mieux rédigée comme suit : « ... des faits importants qui sont de nature à troubler la tranquillité, la sécurité ou la salubrité publiques. »

Art. 4

1. La phrase liminaire doit être rédigée comme suit :

« L'article 194 de la même loi est complété par l'alinéa suivant : »

2. La disposition en projet vise les inspecteurs de police et inspecteurs principaux « qui ont une ancienneté de service de 5 ans au moins ». Si l'intention de l'auteur du projet est de requérir une ancienneté de cinq ans dans le grade d'inspecteur ou d'inspecteur principal, il conviendrait de le préciser.

3. L'article en projet prévoit que les commissaires de police et les commissaires de police adjoints peuvent déléguer certaines fonctions de police judiciaire « avec l'accord du bourgmestre ». Le

en het voor de strafgerichten brengen van de daders. De burgemeester is het hoofd van de gemeentepolitie in de uitoefening van haar opdrachten van administratieve politie (art. 172 van de nieuwe gemeentewet); in bepaalde gevallen is hij eveneens orgaan van de gerechtelijke politie.

3. In het eerste lid van het ontworpen artikel wordt bepaald dat de korpschef onder het gezag van de burgemeester belast is met de leiding, de organisatie en de verdeling van de taken van het politiekorps. Die formulering laat te veel ruimte open als men bedenkt dat het artikel wordt ingevoegd in het hoofdstuk met als opschrift « Algemene bepalingen », waarin zowel van de administratieve politie als van de gerechtelijke politie sprake is. Wanneer het gaat om de uitvoering van taken van de gerechtelijke politie welke niet onder de bevoegdheid van de burgemeester vallen, staat de korpschef immers onder leiding van de rechterlijke overheid.

4. In het tweede lid van het ontworpen artikel wordt bepaald dat de korpschef de plicht heeft de burgemeester op de hoogte te brengen van de uitvoering van zijn opdrachten. Een dergelijke verplichting is ondenkbaar in verband met taken van gerechtelijke politie die niet onder de bevoegdheid van de burgemeester vallen. Volgens de memorie van toelichting en de uitleg van de gemachtigde van de Minister komt het erop aan dat het politiekorps goed wordt beheerd. Die bedoeling komt evenwel niet aan het licht in de ontworpen tekst.

5. Kortom het ontworpen artikel moet worden herzien.

Art. 2

1. De inleidende volzin moet als volgt worden geredigeerd :

« Artikel 172, tweede lid, van dezelfde wet, wordt vervangen door het volgende lid : »

2. Er wordt voorgesteld het woord « strafbare » weg te laten. Het ontworpen artikel heeft immers betrekking op de taken van administratieve politie en wordt ingevoegd in de desbetreffende afdeling. Bijgevolg moet het gaan om alle, al dan niet strafbare feiten die de openbare orde kunnen verstoren; er moet vooral worden vermeden dat er door het gebruik van het woord « strafbare » verwarring zou kunnen ontstaan tussen administratieve politie en gerechtelijke politie. Indien de feiten die de openbare orde kunnen verstoren strafbare feiten zijn, moeten, bij het inlichten van de burgemeester, de rechtsregels en met name het Wetboek van strafvordering in acht worden genomen.

3. Het zou beter zijn het slot van het ontworpen lid als volgt te redigeren : « ... van gewichtige feiten die de openbare rust, veiligheid of gezondheid kunnen verstoren. »

Art. 4

1. De inleidende volzin moet als volgt worden geredigeerd :

« Artikel 194 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid : »

2. De ontworpen bepaling heeft betrekking op de inspecteurs en de hoofdinspecteurs van politie « die minstens 5 jaar dienstanciënniteit hebben ». Indien het de bedoeling van de indiener van het ontwerp is te eisen dat de betrokkenen vijf jaar anciënniteit hebben in de graad van inspecteur of hoofdinspecteur, dan zou dit nadrukkelijk moeten worden bepaald.

3. In het ontworpen artikel wordt bepaald dat de commissarissen en adjunct-commissarissen van politie sommige ambtsbevoegdheden van gerechtelijke politie « met de instemming van de

bourgmestre ne peut intervenir dans l'exercice de missions de police judiciaire, lorsque celles-ci ne relèvent pas de sa compétence. Si, conformément à l'article en projet, les commissaires de police et commissaires de police adjoints délèguent certaines fonctions relevant de l'exercice de la police judiciaire, cette délégation doit se faire sous le seul contrôle des autorités judiciaires.

Il s'ensuit que les mots « avec l'accord du bourgmestre » doivent être omis.

Art. 5

En ce qui concerne les procès-verbaux visés à l'alinéa 4, il convient de rappeler un arrêt de la Cour d'appel de Bruxelles du 9 mai 1990 (1) qui précise que ce n'est qu'exceptionnellement que la loi accorde à certains procès-verbaux de police qu'elle énumère une valeur spéciale (voir art. 154 et 189 du Code d'instruction criminelle). En dehors de ces cas, la plupart des procès-verbaux ne valent qu'à titre de renseignement dont l'appréciation appartient au juge du fond.

Art. 6

Cet article tend à permettre au Roi de régler la perception par le conseil communal d'une redevance pour des missions de police administrative.

L'expression « police administrative » désigne l'ensemble des pouvoirs accordés aux autorités administratives par la loi ou en vertu de celle-ci et qui permettent à ces autorités d'imposer, en vue d'assurer l'ordre public, des limitations aux droits et libertés individuelles (2).

La redevance est la rémunération d'un service déterminé demandé volontairement à l'autorité (3).

La nature même et le caractère contraignant de la police administrative excluent toute perception de redevance qui revêt un caractère volontaire.

La « redevance pour des missions de police administrative » dont il est question dans l'article en projet doit s'analyser comme un impôt. Il s'ensuit que la disposition en projet, qui confère au Roi le pouvoir de régler la perception de cette « redevance », est contraire à l'article 110 de la Constitution qui exige l'intervention du législateur. Le mot « redevances » doit donc être omis.

En vue de respecter la prescription de l'article 110 de la Constitution, il convient de régler dans le texte en projet le taux d'imposition et la base imposable de ce qui constitue, comme il est dit ci-dessus, un impôt.

(1) J.L.M.B. 1991, p. 226.

(2) J. Dembour, *Droit administratif*, 2e édition, Liège, 1972, p. 300.

(3) J. Van Bol, *L'impôt et la redevance comme instruments des politiques régionales et communautaires*, Adm. pub., trim., 1986, p. 259; Cassation 5 mars 1988, *Pas. I*, p. 109; Cassation 20 novembre 1972, *Pas. 1973, I*, p. 279; Cassation 20 février 1986, *J.T.* 1986, p. 455; Conseil d'Etat, S.P.R.L. Staes, n° 21.061 du 24 mars 1981; avis L. 19.463/9 relatif à un avant-projet sur la protection des eaux potabilisables, reproduit in Doc. C.R.W., session 1989-1990, n° 151/1, pp. 43 et suiv.; avis L. 19.679/2 relatif à un avant-projet de loi sur la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, reproduit in doc. Ch., session 1990-1991, n° 1610/1, pp. 59 et 60.

burgemeester » mogen overdragen. De burgemeester mag zich niet bemoeien met de opdrachten van gerechtelijke politie wanneer deze niet tot zijn bevoegdheid behoren. Indien de commissarissen van politie en de adjunct-commissarissen van politie sommige bevoegdheden van gerechtelijke politie delegeren overeenkomstig het ontworpen artikel, moet dit geschieden onder toezicht van de rechterlijke overheid alleen.

Daaruit volgt dat de woorden « met de instemming van de burgemeester » moeten vervallen.

Art. 5

In verband met de in het vierde lid bedoelde processen-verbaal moet een arrest van het Hof van beroep van Brussel van 9 mei 1990 (1) in herinnering worden gebracht. Hierin staat te lezen dat « Ce n'est qu'exceptionnellement que la loi accorde à certains procès-verbaux de police qu'elle énumère une valeur spéciale (voir art. 154 et 189 du Code d'instruction criminelle). En dehors de ces cas, la plupart des procès-verbaux ne valent qu'à titre de renseignement dont l'appréciation appartient au juge du fond ».

Art. 6

Met dit artikel wordt beoogd de Koning de mogelijkheid te geven te regelen dat de gemeenteraad een retributie int voor opdrachten van administratieve politie.

Met de uitdrukking « administratieve politie » wordt verwezen naar alle bevoegdheden die door of krachtens de wet aan de administratieve overheden worden verleend en die aan die overheden de mogelijkheid geven ter wille van de openbare orde beperkingen te stellen aan de individuele rechten en vrijheden (2).

De retributie geldt als vergoeding voor een bepaalde dienst die vrijwillig van de overheid wordt gevraagd (3).

Het innen van retributies waarmede vrijwilligheid gemoeid is wordt door de aard zelf en het dwingende karakter van de administratieve politie uitgesloten.

De « retributie voor opdrachten van bestuurlijke politie » waarvan sprake is in het ontworpen artikel, moet als een belasting worden opgevat. Daaruit volgt dat de ontworpen bepaling die aan de Koning de bevoegdheid verleent om de inning van die « retributie » te regelen, in strijd is met artikel 110 van de Grondwet dat het ingrijpen van de wetgever eist. Het woord « retributie » moet bijgevolg vervallen.

Wil men het voorschrift van artikel 110 van de Grondwet naleven, dan moet in de ontworpen tekst het tarief en de grondslag worden bepaald van wat, zoals hiervoren gezegd, een belasting is.

(1) J.L.M.B. 1991, blz. 226.

(2) J. Dembour, *Droit administratif*, 2e uitgave, Luik 1972, blz. 300.

(3) J. Van Bol, *L'impôt et la redevance comme instruments des politiques régionales et communautaires*, Adm. publ., kwart. 1986, blz. 259; Cassatie 5 maart 1988, *Pas. I*, blz. 109; Cassatie 20 november 1972, *Pas. 1973, I*, blz. 279; Cassatie 20 februari 1986, *J.T.* 1986, blz. 455; Raad van State, P.V.B.A. Staes, nr. 21.061 van 24 maart 1981; advies L. 19.463/9 betreffende een voorontwerp « sur la protection des eaux potabilisables » afgedrukt in Doc. C.R.W., zitting 1989-1990, nr. 151/1, blz. 43 en volgende; advies L. 19.679/2 over een voorontwerp van wet « tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens » afgedrukt in Gedr. St. Kamer, zitting 1990-1991, nr. 1610/1, blz. 59 en 60.

La chambre était composée de :

M. J.-J. STRYCKMANS, président de chambre;
MM. Y. BOUCQUEY, Y. KREINS, conseillers d'Etat;
Mme R. DEROY, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. C. MENDIAUX, premier auditeur.

La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. B. DEROUAUX, référendaire.

Le Greffier,

R. DEROY.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.

De kamer was samengesteld uit :

De heer J.-J. STRYCKMANS, kamervoorzitter;
De heren Y. BOUCQUEY, Y. KREINS, staatsraden;
Mevrouw R. DEROY, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer C. MENDIAUX, eerste auditeur.

De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer B. DEROUAUX, referendaris.

De Griffier,

R. DEROY.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.

1396 - 1 (1990-1991)

Document de commission n° 1

Intérieur

- 1 -

1396 - 1 (1990-1991)

Commissiestuk nr. 1

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1991 - 1992

21 avril 1992

Projet de loi relative modifiant la nouvelle loi communale.

**AMENDEMENT PROPOSE PAR MME LIETEN-CROES
et consorts**

ART. 1

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1991 - 1992

21 april 1992

Ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.

**AMENDEMENT VAN Mevr. LIETEN-CROES
c.s.**

ART. 1

R.A 15451.

R.A 15451.

ART. 1

Dit artikel te doen voorafgaan door een nieuw artikel, luidende:

"Artikel 1

Artikel 171 van de nieuwe gemeentewet wordt vervangen als volgt :

"De gemeentepolitie maakt deel uit van de openbare macht ; zij is stedelijk of landelijk.

Zij is stedelijk in de gemeenten waar zij een betrekking van politie-commissaris telt.

zij is landelijk in de andere gemeenten.

In de gemeenten waar de gemeentepolitie landelijk is, kan de gemeenteraad steeds beslissen dat de gemeentepolitie een stedelijk karakter krijgt, ~~zodra~~ het bevolkingscijfer minstens 10.000 inwoners bedraagt; het cijfer dat in aanmerking moet genomen worden is dat van de jongste algemene volkstelling waarvan de resultaten officieel gepubliceerd zijn, ofwel het gemiddelde cijfer zoals het blijkt uit de officiële opgaven over drie opeenvolgende jaren sinds de jongste algemene volkstelling."

VERANTWOORDING

Belgie kent stedelijke en landelijke politiekorpsen.

De politiekorpsen zijn nog landelijk in die gemeenten waar na het van kracht worden van de nieuwe gemeentewet in 1986, ofwel niet geopteerd werd voor een stedelijke politie ofwel geen 10.000 inwoners waren, voor het verstrijken van de termijn van één jaar.

Sinds 1988 bestaat er dus een beperking in de keuzevrijheid van de gemeenten inzake hun politie, wat tegen de geest van de lokale autonomie ingaat. Diverse verzoeken in die zin hebben ertoe aangezet deze beknotting op te heffen.

De gemeenten konden immers in de periode waarin de nieuwe gemeentewet net tot stand was gekomen niet voorzien hoe de taken van hun politiekorps zouden evolueren, noch hoe het bevolkingscijfer zou wijzigen.

Industriële zones werden inmiddels ingericht waar daar voor enkele jaren nog geen sprake van was en wijzigden ook in sterke mate het karakter van een voorheen landelijke gemeente.

Infrastructuurwerken die worden uitgevoerd brengen nieuwe taken mee. Een steeds aangroeiende verkeersdrukte en een versnelde evolutie van het toerisme in vele gemeenten stellen de politiekorpsen voor nieuwe en zwaardere opdrachten.

Gezien artikel 171 van de nieuwe gemeentewet in zijn huidige vorm niet toelaat dat gemeenteraden hun landelijk politiekorps nog een stedelijk karakter zouden geven, betekent dit vaak een struikelblok voor de gemeenten om hun politiekorps nog efficiënt de taken, die voortvloeien uit bovenvermelde wijzigingen binnen het grondgebied van de gemeente, te laten uitvoeren.

Het is dan ook aangewezen deze struikelblok uit de wet weg te nemen en voor de gemeenten de permanente mogelijkheid te voorzien om hun landelijk politiekorps een stedelijk karakter te geven.

Wat het bevolkingscijfer betreft is het daarenboven aangewezen zich niet te binden aan de resultaten van de jongste algemene volkstelling, omdat die van een volgende vaak jaren op zich laten wachten.

Door te voorzien dat een gemiddeld cijfer van de officiële opgaven van drie latere opeenvolgende jaren eveneens kan in aanmerking genomen worden, maakt men mogelijk dat een gemeente het landelijk karakter van haar politiekorps aanpast aan een snel wijzigend bevolkingsaantal, op elk ogenblik van de vaak lange periode die tussen twee volkstellingen ligt.

Eenzelfde redenering werd trouwens gevolgd in artikel 29 van de nieuwe gemeentewet om klasseverhoging van gemeenten mogelijk te maken.

De gevolgen van de wijziging van het landelijk of stedelijk karakter van de politiekorpsen met betrekking tot de statuten en de bevoegdheden van de leden zullen door de Koning moeten geregeld worden, zoals voorzien bij artikel 230 van de nieuwe gemeentewet.

L. LIETEN-CROES

E. PINOIE

H. DE LOOR.

*

*

*

1396 - 1 (1990-1991)

Document de commission n° 2

Intérieur

- A -

1396 - 1 (1990-1991)

Commissiestuk nr. 2

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1991 - 1992

21 avril 1992

Projet de loi relative modifiant la nouvelle loi communale.

**AMENDEMENT PROPOSE PAR MME LIETEN-CROES
et consorts**

ART. 1^{er}bis et 1^{er}ter

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1991 - 1992

21 april 1992

Ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe gemeentewet.

**AMENDEMENT VAN Mevr. LIETEN-CROES
c.s.**

ART. 1bis en 1ter

R.A 15451.

ml

R.A 15451.

ART. 1bis

A. Aan het voorgestelde artikel 171bis een derde lid toe te voegen, luidende:

"De burgemeester is belast met het toezicht op de leden van het gemeentelijk politiecorps."

B. Het voorgestelde artikel 171bis aan te vullen met een § 2, luidende:

"§ 2. In titel II, hoofdstuk III, van de nieuwe gemeentewet, wordt artikel 133, derde lid, weggelaten."

VERANTWOORDING

De burgemeester heeft het gezag over de politiekorps, wat ook verantwoordelijkheid insluit.

Uiteraard houdt dit in dat de burgemeester het toezicht kan en moet uitoefenen op de leden van het gemeentelijk politiekorps. Daardoor zal hij zich effectief kunnen vergewissen van de leiding en organisatie van het politiekorps en van een goede taakverdeling en zal hij zijn bevoegdheden ten volle kunnen opnemen.

Het is dan ook logisch om de bepaling die dat toezicht reeds aan de burgemeester opdraagt, namelijk artikel 133 derde lid van de nieuwe gemeentewet, in dit nieuw artikel 171bis als derde lid in te lassen, zodat de eindverantwoordelijkheid en het toezicht in een logisch verband samengebracht worden.

Het toezicht op de leden van het gemeentelijk politiekorps houdt inderdaad veel directer verband met de leiding, organisatie en taakverdeling van het gemeentelijk politiekorps, dan met de uitvoering van de wetten waaraan het nu gekoppeld is; het derde lid van artikel 133 kan dus uit dit artikel weggelaten worden zonder aan de inhoud en de draagwijdte van het artikel enige wijziging aan te brengen.

ART. 1ter

Een artikel 1ter in te voegen, luidende:

"In de nieuwe gemeentewet wordt een artikel 133 bis ingevoegd luidend als volgt :

"Zonder op enige wijze afbreuk te kunnen doen aan de aan de burgemeester toegekende bevoegdheden, hebben de leden van de gemeenteraad het recht geïnformeerd te worden door de burgemeester over de wijze waarop deze zijn bevoegdheden, hem verleend krachtens artikel 133, 2de lid, artikel 171 bis, 1ste en 3de lid, artikel 172, 1ste lid, en artikel 175, uitoefent."

VERANTWOORDING

Het is nu reeds in veel gemeenten gebruikelijk dat de burgemeester ingaat op vragen van gemeenteraadsleden die betrekking hebben op zijn bevoegdheden inzake politie. Toch is de burgemeester daartoe vandaag niet verplicht. Als hoofd van de gemeentepolitie treedt hij immers op als vertegenwoordiger van het centrale gezag. Dit belet echter niet dat, met het oog op het verdiepen van de lokale democratie, het aangewezen is dat de burgemeester informatie verschaft aan de gemeenteraad en op die manier ook aan de bevolking.

Dit wetsontwerp garandeert een betere uitoefening door de bestuurlijke overheid van haar politiebevoegdheden, via het invoeren van een informatieplicht van de korpschef t.a.v. de burgemeester (zie de voorgestelde artikelen 171 bis, 2de lid en artikel 172, 2de lid van de nieuwe gemeentewet). In dit perspectief is het des te meer aangewezen aan de politiebevoegdheid van de burgemeester een democratische inbedding te geven.

Het amendement heeft dan ook tot doel de gemeenteraadsleden een informatie en vraagrecht toe te kennen t.a.v. de burgemeester over de wijze waarop hij zijn politiebevoegdheden uitoefent.

Het gaat hier weliswaar om eigen bevoegdheden van de burgemeester die hij uitoefent zonder zijn beslissingen te moeten onderwerpen aan de goedkeuring van de gemeenteraad, doch dit neemt niet weg dat het politie-en ordehandhavingsbeleid de gemeente rechtstreeks aanbelangt.

Het opleggen van een informatie en verantwoordingsplicht aan de burgemeester zal de controletaak van de gemeenteraad vergemakkelijken, zonder dat evenwel aan de prerogatieven van de burgemeester wordt geraakt. De gemeenteraad kan nooit in de plaats treden van de burgemeester. Aan het vraagrecht kan geen directe politieke sanctie worden verbonden. De vraag en het antwoord maken niet het voorwerp uit van een stemming in de gemeenteraad.

De verplichting voor de burgemeester om informatie te verschaffen en verantwoording af te leggen, heeft meer bepaald betrekking op zijn optreden in het kader van de artikelen 133, 2de lid (uitvoering van de politiewetten), 171 bis 1e en 3de lid van dit ontwerp (organisatie en beheer van het politiekorps en toezicht op te leden), 172, 1e lid (gezag over de opdrachten van bestuurlijke politie), en 175 (opvorderen van de rijkswacht). Ten aanzien van de verordenende bevoegdheid van de burgemeester voorziet artikel 134, paragraaf 1 van de nieuwe gemeentewet nu reeds in een verantwoordingsplicht aangezien de door de burgemeester bij hoogdringenheid uitgevaardigde politieverordeningen, door de gemeenteraad moeten worden bekrachtigd.

L. LIETEN-CROES
E. PINOIE
H. DE LOOR.

* * *

ART. 1erbis

A. Compléter l'article 171bis proposé par un troisième alinéa, rédigé comme suit:

"Le bourgmestre est chargé de la surveillance des membres du corps de police communale."

B. Compléter l'article 171bis proposé par un § 2, rédigé comme suit:

"§ 2. Au titre II, chapitre III, de la nouvelle loi communale, l'article 133, troisième alinéa, est abrogé."

ART. 1erter

Insérer un article 1erter, rédigé comme suit:

"Dans la nouvelle loi communale est inséré un article 133bis, libellé comme suit:

"Sans pouvoir, d'une façon quelconque, porter atteinte aux attributions du bourgmestre, les membres du conseil communal ont le droit d'être informés par le bourgmestre de la manière dont celui-ci exerce les pouvoirs que lui confèrent les articles 133, deuxième alinéa, 171bis, premier et troisième alinéas, 172, premier alinéa, et 175."

1396 - 1 (1990-1991)

Document de Commission n° 3

Intérieur

- 1 -

1396 - 1 (1990-1991)

Commissiestuk nr. 3

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session extraordinaire de 1991 - 1992

21 avril 1992

Projet de loi modifiant la nouvelle loi communale.

**AMENDEMENT PROPOSE PAR
M. DE LOOR ET CONSORTS**

ART. 7

R.A 15451.

BELGISCHE SENAAT

Buitengewone zitting 1991 - 1992

21 april 1992

Ontwerp van wet tot wijziging van de nieuwe
gemeentewet.

**AMENDEMENT VAN
DE H. DE LOOR c.s.**

ART. 7

R.A. 15451.

ART. 7

Het voorgestelde artikel 227bis te vervangen als volgt :

"De gemeente die de kosten heeft gedragen voor de aanwerving en de opleiding van een aspirant-politieagent of een aspirant-veldwachter, kan, indien dit personeelslid binnen de vijf jaar na zijn benoeming tot stagedoende politieagent of stagedoende veldwachter, in dezelfde hoedanigheid of in de graad van politieagent of veldwachter wordt aangeworven door een andere gemeente, deze kosten, op grond van een beslissing van de gemeenteraad, terugvorderen ten laste van laatstgenoemde gemeente, ten belope van een maximumbedrag en volgens de modaliteiten die door de Koning worden vastgesteld".

VERANTWOORDING

In de voorgestelde tekst van artikel 227bis heeft men blijkbaar de veldwachter vergeten. Bovendien wijst de praktijk uit dat personeelsleden, van de gemeentepolitie reeds vóór hun benoeming uitwijken naar een andere gemeente.

In de voorgestelde tekst zou men de terugvordering dus kunnen ontwijken door de kandidaat te laten overstappen tijdens de stage of onmiddellijk erna.

H. DE LOOR
E. PINOIE
L. LIETEN-CROES
G. CARDOEN.

*

*

*

ART. 7

Remplacer le texte de l'article 227*bis* proposé, par la disposition suivante :

“La commune qui a supporté les frais relatifs au recrutement et à la formation d'un aspirant-agent de police ou d'un aspirant-garde champêtre peut, si ce membre du personnel est recruté en cette même qualité ou au grade d'agent de police ou de garde champêtre par une autre commune dans les cinq ans de sa nomination en tant qu'agent de police stagiaire ou garde champêtre stagiaire, récupérer ces frais à charge de ladite commune en vertu d'une décision du conseil communal jusqu'à concurrence d'un montant maximal et selon les modalités fixées par le Roi.”
